

MCSE-hírek

Bolygók, sorakozó!

Április végén, május elején ritka látványosságban lehetett részünk: az égbolt viszonylag kis területén sorakozott fel az öt szabadszemes bolygó, a Merkúr, a Vénusz, a Szaturnusz, a Mars és a Jupiter. Az öt égitest számos érdekes kölcsönös együttállást produkált, melyekhez május közepén a Hold is csatlakozott. Az eseményt a média is megszéllőztette, és a nagy érdeklődésre való tekintettel úgy döntöttünk, hogy vizsztatérünk egyik régi, nagy sikerű távcsöves bemutatónk helyszínére, a budai Várba. Április 20-án kora este a Merkúr kivételével valamennyi szabadszemes bolygót bemutathattuk, az est fényét nagyban növelte az első negyedben levő Hold. A Hadtörténeti Múzeum melletti Fehérvári bástyán sorakoztunk fel, távcsöveinkkel együtt. Az este 8-ra meghirdetett rendezvényre igen sok érdeklődő érkezett, több százan várták, hogy teljesen besötétedjen. Sajnos az időjárás nemhogy kegyes, de kimondottan kegyetlen volt hozzánk. Még jócskán világos volt, amikor már csak a felhőlyukakon keresztül vethettek egy-egy pillantást az érdeklődők a Holdra, a Jupiterre és a Vénuszra. A hivatalos kezdésre aztán teljesen beborult az ég, a nyitóelőadást pedig szabályosan elmosta a hirtelen jött tavaszi zápor. Sebteében összeszedtük a felállított távcsöveket, áramtalanítottuk a hangosítást és a diavetítőt, majd vert csapatunk visszavonult a Polaris Csillagvizsgálóba, ahol is késő este annak rendje-módja szerint kiderült, és megjelentek a várban pórul járt érdeklődők legkitartóbb csapatai (a tömegben természetesen szórólapokat osztogattunk, és felhívtuk a figyelmet, hogy a Polaris folyamatosan várja az érdeklődőket).

A következő 3–4 hétben – hála a bolygók égi promenádjának – igen sokan keresték fel a Polaris, volt olyan keddi este, amikor több mint 100 látogatót fogadtunk. A bolygósorakozó kitűnő lehetőséget kínált a csillagászati ismeretterjesztésre épp úgy, mint a Polaris megismertetésére. (Az április-májusi bemutatás-sorozat legaktívabb bemutatói: Hatvani Dorottya, Horvai Ferenc, Kárpáti Ádám, Kuli Zoltán, Nagy Zoltán Antal, Orbán Ádám, Rózsahegyi Márton, Taracsák Gábor, Sárneckzy Krisztián és Tordai Tamás).

MIZSER ATTILA

A III. Miskolci Csillagparti

Május 17-én a Dr. Szabó Gyula Bemutató Csillagvizsgáló és az MCSE Miskolci Csoportja közös szervezésében rendeztük meg a III. Miskolci Csillagpartit. A lakosság a helyi sajtóból és rádiókból értesülhetett a programról, mely hagyományainktól teljesen eltérő módon és helyen lett megrendezve. A korábbi években a Csillagpartinak az avasi kilátó adott otthont, ahol a város zavaró fényeitől némileg mentesültek az égboltot szemlélni vágyók. Ennek az ára viszont a viszonylag kis létszámú látogatottság volt, melyen idén mindenképp változtatni szerettünk volna. Tehát gondoltunk egy merészre, és az új helyszínt a város forgalmas szívében kerestük. Kiváló partnerre leltünk a Szinva-Park üzletközpont vezetőségében, akik a parkolóház nyitott, egy benzinkút tetejére épült parkoló részét bocsátották rendelkezésünkre, mely akár több száz érdeklődő esetén sem bizonyulhat szűkösnek. Gondoskodtak az épület forgá-

lom előli lezárásáról, a világítás kikapcsolásáról és a hangosításról is. Az időpont megválasztásánál a fő szempont az első negyed körüli Hold, a Jupiter, a Vénusz, a Mars és a Szaturnusz bemutatathatósága volt. Asztro-bazárban vásárolhattak az érdeklődők az MCSE kiadványaiból, és a helyi távcsőforgalmazók jóvoltából pedig a Miskolcon beszerezhető távcsövekből is kaptak ízelítőt.

Égész nap felhőtlen volt az ég, minden adott volt a Csillagparti sikeres lebonyolításához. 19 órakor kezdtük a műszereket felállítani: 90/1000 Meade-refraktor (Dr. Szabó Gyula Bemutató Csillagvizsgáló); 156/820 Newton (Braskó Sándor); 200/1250 Dobson (Óvári László); 70/900 Telesynta refraktor (Telescopium Miskolci Képvisellete, Schmidt Zoltán); 8" Meade LX 50 SC (Kőrössy Árpád); 93/1000 Soligor refraktor és 114/910 Soligor Newton (Prizma Foto, Boda József).

Mire végeztünk a telepítéssel, már szép számú érdeklődő gyűlt össze, báránnyfelhők „kíséretében”. Így aztán mi is borús hangulatban kezdtük megkeresni a bemutatni vágyott objektumokat. A rendezvény Jaczkó Imre megnyitójával kezdődött 20 órakor. Az elő-előbukkanó Hold, a Jupiter és a Galilei-holdak, a Vénusz és egy alkalommal a Mars is „lencsevégre” került. A közönséget (és a környező panellakások ablakaiból kíváncsiskodókat) némileg kárpótolta a rossz időért a Leitner Zsolt szerkesztésében készült és Csizmár János által rendelkezésünkre bocsátott technikát használó zenés vetítés, mely jórész (külföldi és hazai) amatőrök felvételeiből szemezgetett, bemutatva szűkebb és tágabb környezetünket, a Világegyetemet. (Ezt a változást bemutatjuk az augusztusi szentléleki táborban is).

A türelmesebbek maroknyi csapata 23 óra után néhány perccel, a felszakadó felhők között az est fénypontjaként megcsodálhatta az Ikeya-Zhang-üstököszt!

Az érdeklődés elmaradt a várttól, ami a kedvezőtlen időjárásnak tudható be. Ennek ellenére meg lehetünk elégedve a kb. 100–120 fő megtisztelő jelenlétével, ami azt bizonyítja, hogy jól döntöttünk a helyszín megválasztásakor.

Ez úton is szeretném megköszönni támogatóink, továbbá az eszközöket rendelkezésünkre bocsátó és a lebonyolításban segítő társaink szíves közreműködését.

BRASKÓ SÁNDOR

Az égbolt szépségei Mezőfalván

Ismeretterjesztő asztrofotó kiállításunkat Mezőfalva lakosságának is bemutatta helyi csoportunk 2001. nov. 6–12. között. A helyi kultúrházban iskolásokkal, felnőttekkel vegyes tömeg csodálta felvételeinket, David Malin képeit és a Hubble űrteleszkóp felvételeit. A kiállítást a nagyközség polgármestere, Varga László nyitotta meg, majd Szakos Szelimén, a Dunaújvárosi Csoport vezetője ismertette a tartalmat. A továbbiakban Ferenczi Béla csoporttársunk elmagyarázta az általunk kiállított távcsövek szerkezetét és rendeltetését, dr. Zseli József pedig természetfotókkal kísért mély-ég felvételeit vetítette a közönségnek.

AZ MCSE DUNAÚJVÁROSI CSOPORTJA

Közgyűlés 2002

Idei közgyűlésünket a tavaly már megismert helyszínen, az Óbudai Művelődési Központban tartottuk, április 6-án. A színhely megválasztásában ismét szerepet játszott a Polaris Csillagvizsgáló közelsége; a közgyűlés után sokan felkereshették az MCSE kezelésében működő intézményt, egyben felmérhették, mennyit változott a Polaris a tavalyi közgyűlés óta. Már jóval a kezdés előtt sokan eljöttek a művelődési központba, segítették a közgyűlés előkészítését.

Amint azt már megszokhattuk, a 10 órára meghirdetett közgyűlés nem volt határozatképes, ezért – a Meteorban megjelent programnak megfelelően – Szabados László elnök 10:30-ra hívta össze a megismételt közgyűlést, változatlan napirenddel.

Az elnöki megnyitóban első helyen hallhattunk a TIT-tel közösen alapított Kulin-émlékérem alapításáról (az első Kulin-émlékérem átadásáról a márciusi Meteorban olvashattunk). Az emlékérmét a jövő-

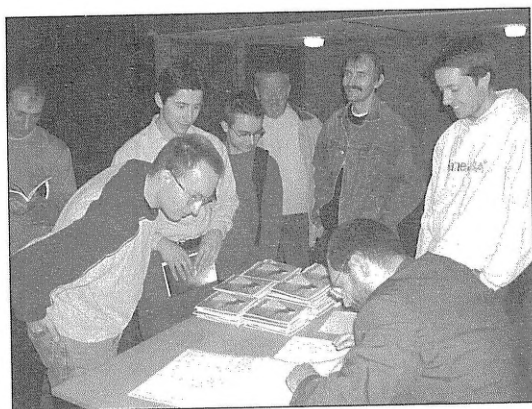

ben évente ítéli oda egy, az MCSE és a TIT által felkért kuratórium. Hallhattunk a fokozatosan fejlődő, bővülő MCSE-honlapokról (a www.mcse.hu immár az AstroWeb-ről is elérhető) és további nemzetközi elismerésről, mivel az MCSE szerepel az Encyclopedia of Astronomy and Astrophysics Variable Stars szócikkében is.

Az elmúlt évhez képest jelentős a lemaradás a tagdíjfizetésben. A tagdíjfizetési morálron mindenképp javítani kell, hiszen a tagdíjak az MCSE legjelentősebb bevételi forrását jelentik. Sajnos a hivatásos csillagászok körében továbbra is meglehetősen kevés az MCSE-tag. Ezen mindenképp változtatni szeretnénk, hiszen a szakma jelenléte és segítsége igen fontos az egyesület életében. Továbbra is közreműködünk a Természet Világa diákpályázata meghirdetésében és elbírálásában. Feladataink között szerepel a fényszennyezés elleni fellépés épp úgy, mint a határon túli, a segítség-re rászoruló amatőrök támogatása. (Rózsa Ferenc tagtársunk kezdeményezésére gyűjtőperselyt helyeztünk el az előtérben, a határon túli amatőrök támogatása érdekében.)

Az MCSE nevével nem szabad visszaélni, csak olyan kiadványokban szabad feltüntetni, amelyek színvonala megfelelő, ugyanakkor ténylegesen megtörtént a szakmai ellenőrzés (a nemrégiben Pakson megjelent kötetben sajnos ezek a feltételek nem teljesültek).

Az elnökségi beszámoló után következett a titkársági beszámoló (I. később), majd a számvizsgáló bizottság jelentése, melyet a közgyűlés egyhangúan elfogadott. A jelentést követően – a kétéves mandátum lejártá miatt – a számvizsgáló bizottság lemondott, az új bizottság tagjainak megválasztására délután történt meg. A jelöltek – Spányi Pétert, Rózsa Ferencet és Posztobányi Kálmánt – a közgyűlés 66 igen szavazattal és 3 tartózkodással a számvizsgáló bizottság tagjaivá választotta.

György a modern világítástechnika új irányairól, a LED-ek előretöréséről beszélt, majd Barabás György egy új csillagászati és meteorológiai lexikon szükségességére hívta fel a figyelmet, végül Hargitai Henrik ismertette a Tejutikalauzt.

Szünet után két hosszabb lélegzetű előadás következett. Először Bartha Lajos Óriás-reflektorok c. előadását hallgathattuk meg, majd Orbán Ádám beszámolója következett, a VLT-nél jártunk címmel.

Újabb szünet után szakcsoportjaink és helyi csoportjaink beszámolóit következtek. A Kettőscsillag-észlelő Szakcsoport (Ladányi Tamás) és a Bolygóészlelő Szakcsoport (Hollósy Tibor) rövid ismertetői után a három legfiatalabb helyi csoport mutatkozott be, a kiskun (Rezsabek Nándor), a miskolci (Braskó Sándor) és a dunaujvárosi (Romhányi Attila).

A beszámolók után Szabados László elnök bezárta a közgyűlést, a résztvevők egy része pedig a Polaris Csillagvizsgálóba vonult át.

Titkársági beszámoló (közhasznúsági jelentés)

Az elmúlt évben egyesületünk számára új lehetőséget jelentett a január folyamán birtokba vett óbudai Polaris Csillagvizsgáló, ahol végre méltó körülmények között folytathatjuk munkánkat. A mintegy 100 négyzetméter alapterületű csillagvizsgáló 1979-ben épült. Az intézmény főműszere egy Zeiss gyártmányú 15 cm-es Cassegraintávcső, melyet 4 m átmérőjű kupolában helyeztek el. A megfigyeléseket és a nagyközönség fogadását nagyban elősegíti a 210 négyzetméteres észlelőterasz. Az Óbudán található csillagvizsgáló égboltja – budapesti viszonyok mellett – még elfogadható, a környéken viszonylag kevés a közvetlen fényszennyezés.

A Polaris Csillagvizsgáló birtokba vétele természetesen egy sor felújítási munkát is jelentett, mindenekelőtt fel kellett újítanunk a régóta használaton kívül álló kupolát. A jobb helykihasználás érdekében közfalakat helyeztünk át, ill. szüntettünk meg, így a látogatókat nagyobb előtér fogadja, az irodai munkát pedig kényelmesebb körülmények között folytathatjuk. Az előadóteremben 40 főt vagyunk képesek fogadni. A csillagvizsgálóval kapcsolatos felújítási munkák, ill. az eszközbeszerzések megközeleltették az 1 millió forintos összeget.

2001 első felében három nagyrendezvényt tartottunk a Polarisban. Január 9-én az új évezred első teljes holdfogyatkozása alkalmából mutattuk be a csillagvizsgálót tagjaink és a nagyközönség számára. A metsző téli hidegben mintegy 200 érdeklődőnek tartottunk távcsöves bemutatót és szabadtéri előadásokat az észlelőterazon. Március 31-én, a Csillagászat Napján a rossz időjárás miatt jóval kevesebben, alig 100-an látogattak el hozzánk. Az időszak legjobban sikerült eseménye a június 22/23-án lebonyolított A Mars éjszakája c. rendezvény lett, melyen rekord számú, mintegy 5–600 főnyi érdeklődő vett részt. Ugyancsak rendkívül sikeres volt a november 3-ai Szaturnusz-fedés kapcsán tartott bemutató.

2001 februárjától a Polaris Csillagvizsgálóba helyeztük át keddi összejöveteleinket, és megkezdtük a rendszeres távcsöves bemutatókat tagjaink és az érdeklődők számára. Heti három alkalommal fogadjuk az érdeklődőket (kedden, csütörtökön és szombaton), derült idő esetén a kupolában elhelyezett Cassegrain-távcsövel, ill. igény szerint az észlelőteraszról folytatjuk a bemutatókat. Ezek a programjaink az egyesületi tagság számára ingyenesek voltak, míg a nem MCSE-tagok számára 200 Ft a belépődíj (diákoknak és nyugdíjasoknak 150 Ft).

Októbertől ismét beindíthatunk népszerű előadás-sorozatunkat, melynek során összesen tíz előadást tartottunk.

2001 márciusától csillagászati szakkört indítottunk a középiskolás korosztály számára – ezzel régi tervünket sikerült megvalósítani.

2001. évi közgyűlésünket április 7-én tartottuk, az Óbudai Művelődési Központban. A Közgyűlésen minden korábbinál gazdagabb ismeretterjesztő programmal jelentkeztünk. Az egyesületi beszámolók után az alábbi előadásokat hallgathatták az érdeklődők: Hogyan látjuk ma a csillagok felszínét? (Kővári Zsolt); A kisbolygó kutatás újabb eredményeiből (Kereszturi Ákos-Sárnecky Krisztián); Extragalaktikus távolságmérés (Kiss László); A Kitt Peak-en jártunk (Lázár József videofilmje); A március 30-ai sarki fény (Tepliczky István).

Egyesületi folyóiratunk, a Meteor példányszáma 2001-ben elérte az 1900-at. A kiadványt – immár hagyományosan – a Nemzeti Kulturális Alapprogram mellett a Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány is támogatta, azonban anyagi hátterét elsősorban az egyesületi tagdíjak képezik, és továbbra is ez az egyetlen kiadványunk, amely jelentősebb reklámbevételekre számíthat.

A támogatásoknak köszönhetően 2001 nyarán ismét dupla terjedelemben (128 o.) jelentettük meg nyári összevont számunkat, ami igen nagy tetszést aratott az olvasók körében. Bár nem tekintjük elsődleges feladatunknak az úrhajózással kapcsolatos ismeretek terjesztését, egy-egy érdekesebb témát azért érdemesnek tartunk arra, hogy hosszabb cikket közöljünk róla. Ezért közöltük kétrészes cikkünket a szovjet hold-

programról (a mai fiatalok alig hallottak arról, hogy az űrverseny csúcspontja idején milyen jelentős erőfeszítéseket tettek a szovjetek a Hold „meghódítása” érdekében), és ugyanezen okból kezdtük meg az űrállomásokat ismertető sorozatunkat. A Meteor 2001/12. számához csillagászati falinaptárat is mellékelünk, ami ugyancsak kedvező visszhangra talált.

Az MCSE 2001. évi költségvetése	
Bevételek (E Ft)	
Tagdíjak	6690
SZJA 1%	2501
Kiadványok	1669
Táborok bevételei	1622
Pályázatok	1470
Törzstőke (Telescopium)	800
Kamat	236
TIT (Kulin-emlékérem)	150
Távcső értékesítés	150
Munkaügyi központ	113
Hirdetések	100
Polaris-bevételek	99
Összesen	15600
Kiadások (E Ft)	
Kommunikáció	2187
Nyomdaköltségek	4140
Könyvelés	151
Bérek, tiszteletdíjak, járulékok	1714
Polaris felújítása	1022
Szállítás, utazás	160
Egyéb	59
Bankköltség	114
Számítástechnika	470
Táborok	1847
Nyilvántartás	120
Ágasvári távcsőtároló	161
Könyvek, folyóiratok	707
Kulin-emlékérem	338
Összesen	13190

Az MCSE 2002. évi költségvetése (tervezet)	
Bevételek (E Ft)	
Tagdíjak	7000
SZJA 1%	2500
Kiadványok	1800
Táborok bevételei	1700
Pályázatok	1500
Távcső értékesítés	500
Munkaügyi központ	200
Hirdetések	150
Polaris-bevételek	500
Összesen	15850
Kiadások (E Ft)	
Kommunikáció (postaköltség, telefon, internet)	2200
Nyomdaköltségek	7400
Könyvelés	180
Bérek, tiszteletdíjak, járulékok	2000
Polaris felújítása (műszer-beszerzés, kupola felújítás)	1000
Szállítás, utazás	160
Számítástechnika	500
Táborok	1800
Nyilvántartás	140
Könyvek, folyóiratok	400
Összesen	15780

A Meteor csillagászati évkönyv 2002-es kötetét 2001 novemberében jelentettük meg, 4000 példányban. Az 2002-es évkönyv minden korábbiánál nagyobb terjedelemben látott napvilágot (336 o.), és szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy szakmai színvonala is igen magas. Szerzőink jórészt az MTA Csillagászati Kutatóintézet munkatársai ill. az SZTE Kísérleti Fizikai Tanszék oktatói közül kerültek ki.

Tudománytörténeti sorozatunk legújabb tagja Ponori Thewrewk Aurél munkája: Divina astronomia – csillagászat Dante műveiben. A csillagásztörténetés ezúttal Dante műveiben tárta fel a bőséges csillagászati utalások eredetét, és az égi jelenségek

alapján számos kronológiai megjegyzéssel gazdagította a Dante életével kapcsolatos kutatásokat.

A www.mcse.hu, egyesületünk honlapja továbbra is az egyik leglátogatottabb hazai csillagászati honlap. 2001 végéig 290 ezerszer „lapozták fel” honlapunkat. A Polaris Csillagvizsgáló honlapját is elkészítettük (polaris.mcse.hu), itt az aktuális programok mellett bemutatjuk az intézményben folytatott munkánkat és hasznos olvasnivalókkal is szolgálunk A hónap témája c. sorozatban.

2001. évi ifjúsági táborunkat az Ágasvári Turistaházban tartottuk, 2001. július 20–27. között. A rendezvényen közel 100 fő vett részt. Sajnos ez évben a kedvezőtlen időjárás miatt igen kevés lehetőség nyílt a megfigyelésekre. A tábor színvonalát nagyban emelte, hogy az MTA CSKI szakcsillagászai több előadást is vállaltak; a programot az immár hagyományos piszkés-tetői látogatás és egy Nógrád megyei buszkirándulás színesítette. Ágasváron az egész év folyamán észlelőhétvégeket tartottunk, melyek közül a 2001. október 19–23. közötti „hosszú hétvége” Ágasvári Ősz elnevezésű észlelőakciója érdemel említést. 2001. tavaszán műszertárolót építettünk a nagy helyigényű távcsövek kényelmes és biztonságos tárolásának megoldására.

2001. évi Távcsöves Találkozóinkat új helyszínen, a Lillafüred melletti Szentléleken tartottuk, augusztus 17–20. között. A rendezvénynek igen kedvező lett a visszhangja, hiszen most először sikerült olyan helyszínt találni, ahol a viszonylag nagy tengerszint feletti magasság (a megfigyelésekhez fontos körülmény) jó infrastruktúrával is társult. 250-en látogattak el találkozóinkra, melyen számos hasznos szakmai előadást tartottunk, ugyanakkor bőséges lehetőség nyílt a távcsövek kipróbálására, égboltfelvételek készítésére is.

Egyesületünk anyagi helyzete stabil, amint azt az előző oldalon közölt táblázatok is mutatják. A 2001-es évet jelentős többlettel zártuk, ebben azonban szerepet játszott, hogy két jelentős összegű nyomdaszámlát (a Meteor csillagászati évkönyv 2002 és Meteor 2001/12. nyomdai előállításának költségei) csak 2002 januárjában kellett kiegyenlítenünk. Ugyancsak a 2002-es évet terhelte a Kézikönyv második kiadásának nyomdaköltsége is. Tagdíjbevételeink jelentősen emelkedtek a 2000-es szinthez képest, ami az inflációt követő emelésnek és az új belépők örvendetesen magas számának köszönhetünk. Pályázati bevételeink elmaradtak a 2002-es eredményekhez képest, azonban legfontosabb tevékenységeinket (programok, kiadványok) most is kaptak támogatást. A pályázatokon elnyert összegek döntő hányada továbbra is cél-támogatás volt, egy-egy meghatározott tevékenységre vonatkoztak (pl. a Meteor kiadására).

Az elmúlt évhez képest több mint 30 százalékkal többet ajánlottak fel tagtársaink és a csillagászat barátai személyi jövedelemadójuk egy százalékából. 2000-ben 1,823 millió Ft-ot érkezett ebből a forrásból, míg 2001-ben 2,501 millió Ft-ot utalt át az APEH. Úgy gondoljuk, hogy ez a jelentős növekedés egyfajta visszajelzés is, és azt mutatja, hogy tagjaink elégedettek az MCSE „teljesítményével”, úgy érzik, hogy jó helyre kerülnek adóforintjaik. A bizalmat ehelyütt is megköszönjük!

Kiadásaink a korábbi évekhez hasonlóan oszlottak meg. A legnagyobb összegű kiadásokat ezúttal is sorba rendeztük, így tagjaink is jobban áttekinthetik, mire költöttük a legtöbbet.

MIZSER ATTILA

A FÜCSOP az NTT-n

Mindenekelőtt tisztázzuk az írás címének adott, némelyek számára bizonyára zavarba ejtő rövidítések pontos jelentését: a FÜCSOP a Magyar Csillagászati Egyesület Balatonfűzfői Helyi Csoportjából összerakott mozaikszo, míg az NTT a hagyományosan májusban – ez évben 10–12-e között – megrendezésre kerülő Niederösterreichische Teleskoptreffen kezdőbetűit tartalmazza.

A másfél évvel ezelőtti, Emberger Almon szervezett ausztriai ITT élményeit felelevenítve az akkori társaság ismét összeverbuválódott, és néhány órás autózás után elértük a találkozó színhelyét, az ausztriai Kleinzell melletti Ebenwaldhőhét, ahol a Gasthaus Gauppmann panzió adott otthont a kb. nyolcvan-száz főnyi amatőr csillagász seregletnek. Az 1046 méter magasan fekvő parkoló ideális észlelőhelynek bizonyult az éjszaka folyamán. A helyszín a bécsi amatőrök körében is népszerű; autóval egy órányira fekszik az osztrák fővárostól, és már számos kitűnő asztrófotó készült innen.

A cikkben említett ferdetűkrős rendszer (Kutter-távcső)

A helyi szervező, Gabriele Gegenbauer, már várt minket. A nap beszélgetéssel, sörözéssel és a helybeliekkel való ismerkedéssel telt. A résztvevők zöme osztrák volt, néhány német és magyar amatőrrel kiegészítve. Az előadások egész nap folytak a panzióban található nagyobb helyiségben. A magyar színeket Dán András képviselte,

aki a Hi-SIS CCD-vel szerzett tapasztalatait foglalta össze. Az utolsó előadást a Graz melletti Rinegből érkezett Michael Karrer tartotta, akinek témája a digitális képfeldolgozás volt. Röviden ismertette az általa használt távcsöveket és eszközöket, miután pazar bemutatót tartott észleléseiből. Jó minőségű képei a helyieket is elképesztette, velünk egyetemben. Képeinek egy része egy Philips ToUCam Pro kamerával készült, meglepően jó minőségben. Bebizonyosodott számunkra, hogy meglepően kis költséggel (kb. 80 euró), de annál nagyobb hozzáértéssel csodálatos felvételek készíthetők. Leglátványosabbak az ezekből összerakott animációk voltak, többek között a Jupiter a holdjaival és azok árnyékaival, valamint az Ikeya-Zhang üstökös a környező csillagmezőben haladva. A Holdról összeillesztett mozaikfotók is nagyon élethűnek bizonyultak, az egyik felvételen még a légkör hullámmása is remekül látszott. (Tessék csak megkérdezni erről rovatvezetőnket, Kocsis Antalt!) Teljes egyetértésben állapítottuk meg, hogy rengeteg munkát fektethetett mind a fotózásba, mind az előadásra való felkészülésre.

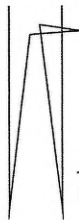
Úgy látszott, hogy a délutáni nagy eső elmossa az észlelést, de szerencsére estére kiderült, nem úgy, mint másfél éve az ITT-n. Így hát mindenki fellelkesülten tódult ki a csillagos ég alá. Már a délután is felfigyeltünk egy egyedi készítésű ferdetükörös távcsőre a parkolóban. Miután első ránézésre nem derült ki a típusa, így a gazdáját kérdeztük ki. Mint megtudtuk, egy Kutter-Schiefspiegler rendszerű távcső ez, 25 cm-es főtükörrel és egy viszonylag kis méretű segédükörrel, de a fényutat még egy korrekciós lencse is terhelte. A műszert alapos tesztnek vetette alá Schné Attila, megállapítva, hogy az optikai rendszer minősége bizony elmarad egy jó kis hazai, avagy egy Berente- vagy Schné-féle Yolo mögött. Az este mind derültebbé váló ég alá sorra kerültek ki a távcsövek. Megnéztük a szabadszemes Ikeya-Zhang-üstököst is, amely talán a Dán-féle 10 cm-es TMB apóval mutatott legjobban. Kipróbáltunk több féle-fajta Schmidt-Cassegraint, valamint egy spektroszkópot is. Pazar látványt nyújtott egy 12 hüvelykes Meade LX200-asban egy nagy látómezejű okulárral nyolc Virgo-galaxis egy látómezőben.

Másnap délelőtt a hegyhátsági Scutum Csillagvizsgáló felé vettük az irányt. Horváth Tibor és felesége rendkívül szívélyes vendéglátásban részesített minket, melyet ezúton is köszönünk. Időközben Dán Andrásék is megérkeztek olasz barátaikkal. A római illetőségű amatőrcsillagász, Alberto Lugli képeivel is megismerkedtünk, aki egy Hi SIS 43 CCD kamarával dolgozik kis magán-csillagvizsgálójában. A közösen elfogyasztott halászlé elfogyasztása után körbesétáltunk a Horváth-birtokon, megtekintve a házigazda műszerparkját. Időközben egy rövid Nap-észlelésre is futotta, amelynek eredményeképp született Schné Attila digitális fényképezőgéppel a mellékelt kép. Ezután elindultunk haza, egy jól sikerült kirándulás emlékével. A túra résztvevői voltak: Kocsis Antal, Ladányi Tamás, Schné Attila, Presits Péter, Oswald László.

„Hegyhátsági” napfoltcsoport Schné Attila felvételén

OSVOLD LÁSZLÓ-LADÁNYI TAMÁS

CASTELL TÁVCSŐ DISZKONT

SZABÓ SÁNDOR
9400 SOPRON, JÁZMIN U.S.
SZASAN@AXELERO.HU
TEL:30/2538241, 99/332548
CSILLAGÁSZATI OPTIKA ÁRUSÍTÁS & TANÁCSADÁS

ELSŐ TÁVCSÖVEM: 80 mm átmérőjű refraktor (átlagos 60 mm-es távcsőnél 77%-kal több fénygyűjtő képesség!) okulárral, zenittükörrel, Barlow-lencsével, teresztrikus képfordítóval, azimutális háromláb állványon (magasság tengelyen finommozgatás), túratávcsőként is ideális. 600 mm vagy 900 mm fókusszal 59 900 Ft

A KLASSZIKUS PERSPEKTÍVA: 102 mm-es Fraunhofer-refraktor 1200 mm-es fókusszal, EQ3 tengelykeresztben okulárral, zenittükörrel, keresővel, háromláb állványon 109 900 Ft

MÉG TÖBB FÉNYT: 150 mm-es Newton-reflektor, $f = 750$ mm, EQ3 mechanikán 99 900 Ft, **200 mm-es Newton**, $f = 1200$ mm, EQ4 mechanikán 179 900 Ft

A fenti távcsövek optikai elemei: **akromátok foglalatban** 80 mm 25 500 Ft, 102 mm 38 900 Ft, **parabolatükrök** 114/900 19 900 Ft, 150/750 23 900 Ft, 203/1200 29 900 Ft.

Mechanikák: EQ3 (órágép lehetőséggel) 39 900 Ft, EQ4 (pólustávcsővel és órágép lehetőséggel) 49 900 Ft

Binokulárok hordtáskával: 10x60 25 900 Ft, 13x70 óriásbinokulár 39 900 Ft

Tartozékok: **Plössl-okulár** (31,7) 4/6,5/10 mm fókusz 7900 Ft/db, 12,5/15/20mm 8900 Ft/db, 25/30/40mm 9900 Ft/db, **orthoszkopikus okulár** 4/5/6/7/9/12,5/18/25 mm (24,5)-15 900 Ft/db, (31,7) 18 900 Ft/db, **Erflé-okulár** (31,7) 16/20/25 mm 29 500 Ft/db, **okulár adapter** (redukció) 24,5/31,7 900 Ft, **rövid 2x Barlow-lencse** (31,7) 16 900 Ft, okulárba csavarható **Nap- és Hold-szűrő** (31,7) 6900 Ft, **Mizar Myu mély-ég szűrő** 24,5 18 900 Ft, 31,7 23 900 Ft

Az árak a szeptember 15-ig leadott megrendelésekre érvényesek, az ÁFA-t tartalmazzák. Szállítás postai csomagban is. Kérje részletes, egyre bővülő árjegyzékünket!

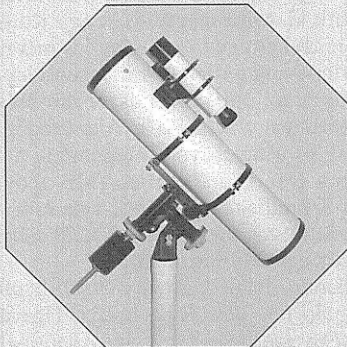

ÉG-BOLT TÁVCSŐSZAKÜZLET

Bemutatóterem: Budapest, IX. Ráday u. 19.

Új és újszerű távcsövek

Vixen Newton tubus 200/1000 mm	279 000 Ft
<i>egyedi darab, kitűnő optika, Telrad kereső</i>	
Helios Newton 150/750 mm	195 000 Ft
<i>EQ-3 mechanikával, komplett</i>	
Helios refraktor 102/1000 mm	197 000 Ft
<i>tartozékokkal, tökéletes optika</i>	
Mizar Newton 150/750 mm	179 000 Ft
<i>$\lambda/6$-os optika, 3 db okulár</i>	

Mizar Newton 110/800 mm	109 500 Ft
<i>csaknem tökéletes optika, 3 db okulár</i>	
Meade MC 90/1350 mm	195 000 Ft
<i>órágéppel, tartozékokkal, tökéletes optika</i>	
Mizar főtükör 150/1200 mm	79 500 Ft
<i>segédtükrökkel, foglalatokkal</i>	
Vixen túratávcső 80/400 mm	80 000 Ft

Új helyen, a Hegyisport szaküzletben!

*Katalógust, árjegyzéket kérhet!
Honlap: egbolt.csillagaszat.hu*

A bemutatóterem munkanapokon 10^h-18^h között látogatható. Tel.: 217 6536

Új MCSE-tagok névsora, lakhelye és a belépés éve (3101–3200)

3101.	Szolnoki Zoltán	Békéscsaba	2001	3151.	Németh Károly	Veszprém	2001
3102.	Baranyi Károly	Budapest	2001	3152.	Kiszely Krisztián	Budapest	2001
3103.	Polgár Miklós	Pápa	2001	3153.	Szabó Ferenc	Balatonfüred	2001
3104.	Lang Péter	Solt	2001	3154.	Szabó Ferenc	Miskolc	2001
3105.	Bakula Éva	Dusnok	2001	3155.	Várady Zsolt József	Radostyán	2001
3106.	Nagy Tibor	Kunszentmárton	2001	3156.	Hornyák Zoltán	Füzesabony	2001
3107.	Kovács Miklós	Budapest	2001	3157.	Ifj. Urbán Miklós	Maglód	2001
3108.	Kassai Szabolcs	Miskolc	2001	3158.	Pundzsák István	Budapest	2001
3109.	Egyed József	Paks	2001	3159.	Takács Marcell	Győr	2001
3110.	Városi Kőnyvtár	Bóly	2001	3160.	Legyei Pál	Budapest	2001
3111.	Ált. és Zeneiskola	Bóly	2001	3161.	GAE	Szombathely	2001
3112.	Hamusics József	Ajka	2001	3162.	Balogh László	Nyergesújfalu	2001
3113.	Beregszászi Attila	Mátészalka	2001	3163.	Kakucs Blanka	Budapest	2001
3114.	Szilvási József	Győr	2001	3164.	Jakobicz Zoltán	Kunszentmárton	2001
3115.	Szabó Zsolt	Salgótarján	2001	3165.	Nagy Norbert	Abony	2001
3116.	Alexy Tamás	Dunaharaszti	2001	3166.	Tóth Gábor	Maglód	2001
3117.	Gádoros Miklós	Budapest	2001	3167.	Dávid Ádám	Miskolc	2001
3118.	Mönich László	Hernád	2001	3168.	Farkas Dávid	Miskolc	2001
3119.	Pipó Gabriella	Szolnok	2001	3169.	Szilágyi Péter	Miskolc	2001
3120.	Kovács András	Budapest	2001	3170.	Somogyi Sándor	Budapest	2001
3121.	Sztanyek Tímea	Budapest	2001	3171.	Gazsó Péter	Békésszentandrás	2001
3122.	Matus András	Nézsza	2001	3172.	Kiss Csaba	Örbottyán	2001
3123.	Martini Róbert	Budapest	2001	3173.	Kovács Balázs	Nógrád	2001
3124.	Petrasitz Péter	Budapest	2001	3174.	Nagy Attila	Budapest	2001
3125.	Major Zsuzsanna	Miskolc	2001	3175.	Nádassy Attila	Budapest	2001
3126.	Gyűrűsi József	Budapest	2001	3176.	Miltner Tímea	Komló	2001
3127.	TAMIS Bt.	Budapest	2001	3177.	Gárday Ernő	Budapest	2001
3128.	Tóth Attila	Nyíregyháza	2001	3178.	Fehér Ferenc	Szeged	2001
3129.	Horváth Róbert	Mosonszt.miklós	2001	3179.	Licskó Gábor	Budapest	2001
3130.	Ikrényi Zsolt	Budapest	2001	3180.	T.-né Váradi Emőke	Budapest	2001
3131.	Palkovics Iván	Budapest	2001	3181.	Tótik József	Budapest	2001
3132.	Molnár János	Budapest	2001	3182.	Pintér Zsolt	Nemti	2001
3133.	Fodor Balázs	Sülysáp	2001	3183.	Kozák Máté	Szentes	2001
3134.	Mihály András	Arad, RO	2001	3184.	Dolánszky György	Budaörs	2001
3135.	Haraszti Anikó	Budapest	2001	3185.	Nagy Attila	Budapest	2001
3136.	Birkás Károly	Tompa	2001	3186.	Bodgál Balázs	Miskolc	2001
3137.	Görög Tibor	Budapest	2001	3187.	Deák Mihály	Baja	2001
3138.	Tornai Domonkos	Szeged	2001	3188.	Nagy Zoltán	Balassagyarmat	2001
3139.	Szabó Ádám	Hódmezőv.hely	2001	3189.	Császár Edina	Győr	2001
3140.	Gulyás Zoltánné	Kaposvár	2001	3190.	Keszei Balázs	Győrzámoly	2001
3141.	Tóth Sándor	Berettyóújfalu	2001	3191.	Vucskits András	Budapest	2001
3142.	Kulcsár Sándor	Mályi	2001	3192.	Somogyi Péter	Budapest	2001
3143.	Egri Szabolcs	Kálóz	2001	3193.	Nagy András	Baja	2001
3144.	Répási Zsolt	Üllő	2001	3194.	Kollár Ernő	Budapest	2001
3145.	Nagné Simon Dóra	Budapest	2001	3195.	Karikó-Tóth Tibor	Szentes	2001
3146.	Hanga Csaba	Kálóz	2001	3196.	Jaronits Tamás	Székesfehérvár	2001
3147.	Fejér Gyula	Budapest	2001	3197.	Novák Gyula	Budapest	2001
3148.	Molnár Dániel	Öskü	2001	3198.	Nagy Attila	Budapest	2001
3149.	Tószegi Miklós	Cegléd	2001	3199.	Divéki Zsolt	Zenta, YU	2001
3150.	Szatmári Sándor	Budapest	2001	3200.	Bánhalmi Balázs	Budapest	2001

Régebbi Meteor-évfolyamok megrendelése

A Meteor korábbi teljes évfolyamai az MCSE-től rendelhetők meg rózsaszín postautalványon, hátoldalon a rendelt tételek megnevezésével. A zárójelben szereplő összegek az MCSE tagjaira vonatkoznak. Címünk: 1461 Budapest, Pf. 219. A Meteor-évfolyamok a Polaris Csillagvizsgálóban is megvásárolhatók!

1999

1. Mi (ki) eszi meg a Napot?
Aitken-kettősök nyomában
2. MCSE 1989–1999
Közelkép a VY Canis Maiorisról
3. A Hubble Űrtávcső eredményeiből
Régi magyar Messier-észlelések
4. A Jupiter Io holdja
Mi látható a Holdon szabad szemmel?
5. Csillagászat Portugáliában
A gellérthegyi csillagvizsgáló pusztulása 1849-ben
6. A Mars új arca
A Mars Global Suveyor felvételeiből
- 7–8. Harminc éve lépett először ember a Holdra
CCD spektroszkópia – profi megfigyelések amatőr eszközökkel
A Perseida meteorok felfedezése
9. Szovjet embert a Holdra!
A SOHO eredményei és problémái
10. Határmagnitúdó verseny
Üstökösök
11. 1997XF11 – az elmaradt tűzijáték
Új magáncsillagvizsgáló Gencsapátiban
12. Az 1999. augusztus 11-i teljes napfogyatkozás
Régi magyarországi leonida-záporok

Ára: 2800 Ft (2600 Ft)

2000

1. Egy neutroncsillag élete
Kettőscsillagok a mediterrán égen
2. „Kuiper-kavalkád”
A szegény ember ekvatoriális mechanikája, avagy a pajtaajtó reneszánsza
3. A Jupiter Europa holdja
Bartók Béla csillagai
4. Koordinátor 2000, avagy a magyar LX200
Az „új” Naprendszer: kisbolygók
5. A Mars, az aktív bolygó
A Bűvös Doboz naptávcső
6. A Hubble Űrtávcső tíz éve
Barangolás az Oceanus Procellarumban
- 7–8. Csillaghalál: planetáris ködök közelről
Az apokromátok alternatívája: a ferdetükrös távcső
Piszkés-tetői éjszakák
9. Óriástávcsövek: jelen és jövő
Jókai csillagászata
10. Andalúziai kupolák között
Csillagászati programok Linux-ra
11. Üstökösvadászat az Interneten
Az „új” Naprendszer: a Ganymedes és a Callisto készítése
12. Színhelyes CCD-képek
Az CI Aquilae 2000. évi kitörése

Ára: 3200 Ft (3000 Ft)

2001

1. Csillagászati motívumok
érméken és bankjegyeken
Képfeldolgozás felsőfokon: az IRAF
2. 200 éve fedezték fel az első kisbolygót
Bolygómegfigyelés CCD-kamerával
3. A 20. század fényes üstökősei
Üstököskövetés indirekt módon
4. A Galileo űrszonda a Jupiternél
Úrállomások
5. A Göncölszékér nyomában
Egy holdas éj a Polarisban
6. Az Eros, az „üreges kisbolygó”
A távcsőtükrök optikai minőségéről
- 7–8. Polaris, az mindenségnek tengelye
Lézerkollimátor
Napmegfigyelés CCD-kamerával
9. Út az ϵ Eridaniig
Ekvatoriális Dobson-távcső?
10. Rák-köd helyett üstökös
Győri Dobson-távcsövek
11. Közelkép a Borrelly-üstökösről
Az „új” Naprendszer: a Szaturnusz
12. „Aki megnyitotta a Kosmosz kapuját”
Digitális asztrofotózás

Ára: 3600 Ft (3400 Ft)

Apróhirdetések

Tagjaink és előfizetőink apróhirdetéseit – legfeljebb 10 sor terjedelemben – díjtalanul közöljük. A hirdetés szövegét írásban kérjük megküldeni az MCSE címére (1461 Budapest, Pf. 219., fax: (1) 279-0429, e-mail: mcse@mcse.hu).

ELADÓ 172/1863-as Yolo-távcsővem, két inches Crayford-fókuszírozóval, keresőtávcső nélkül. Interferogrammal! *Schné Attila*, tel.: (30) 252-1751, E-mail: sattila@sednet.hu

KERESEK 60/710-es vagy 60/700-as objektívet és 102 mm-es tubusgyűrű párt megvételre. *Alexy Miklós*, tel.: (1) 227-9663 vagy (30) 933-2517

ELADÓ eredeti Meade-tükrökkel épített 40 cm-es f/4,5 Newton-távcső, ekvatoriális mechanikával, kézi finommozgatással, DC óramotorral, irányár: 1,1 millió Ft. Újszerű állapotú, komplett 23,5 cm f/10 Celestron Schmidt-Cassegrain OTA, minden tartozékával: 700 ezer Ft. Újszerű állapotú Vixen GP mechanika motorokkal: 250 ezer Ft. *Hegedűs Tibor*, tel: 20/9370-042, E-mail: hegetibi@freemail.hu

ELADÓ MINOLTA DYNAX 9 professzionális fényképezőgépváz 280e Ft-ért (bolti ár kb. 490 eFt). Acélváz, 1/12 000 mp-es legrovidebb zásebesség, 1/300 mp-es vakuzinkron, 100%-os keresőkép, 5,5 kép/ mp sebesség, prediktív követő autofókusz, 14 szegmenses mátrix mérés, adatmemória stb. Keveset használt, kifogástalan, karmentes állapotban, magyar és angol nyelvű leírással. Tel.: (30) 224- 8578, este 6-10-ig.

ELADÓ alig használt OPTUS gyártmányú, Newton rendszerű reflektor (F= 700 mm, D= 76 mm) tartozékokkal. Tartozékok: T= 18 mm, H-12,5 mm, RK= 20 mm okulárok, holdszűrő, keresőtávcső, azimutális szerelésű faállvány. Irányár: 45 000 Ft. Tel.: (30) 291-4391, (30) 238-2869

ELADÓ Zeiss 7x50-es binokulár 25000 Ft-ért. Tel.: (30) 438-3628

ÉG-BOLT TÁVCSŐSZAKÜZLET

Bemutatóterem: Budapest, IX. Ráday u. 19.

Két szemmel könnyebb!

Hiyauchi csillagászati binokulárok

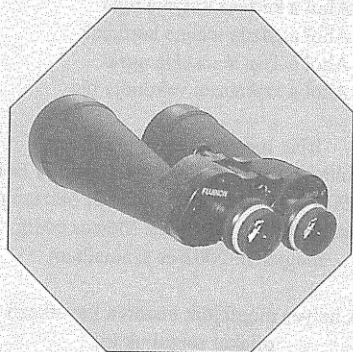
70 fokes látómező, csúcsmínőség

15×60	215 500 Ft
20×77	287 000 Ft
20- és 30-szoros csereokulár	57 000 Ft

Fujinon FMT-SX binokulárok

65 fokes látómező, tökéletes optika, 95% áteresztés, 30 év garancia

10×70	179 500 Ft
16×70	215 500 Ft

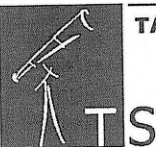
Pentax binokulár 10×50, 12×50	56 350 Ft
Soligor binokulár 12-60×70	69 000 Ft
Tasco binokulár 16×50	25 000 Ft
Vixen Ultima binokulár 7×50	79 000 Ft

Újdonság: TeleVue Plössl, Radian és Nagler okulárok, TeleVue Barlow lencse és zenittükör

Új helyen, a Hegyisport szaküzletben!

Katalógust, árjegyzéket kérhet!
Honlap: egbolt.csillagaszat.hu

A bemutatóterem munkanapokon 10^h-18^h között látogatható. Tel.: 217 6536

TÁVCSÓ SZOLGÁLTATÓ TELESKOP-SERVICE

www.tavcsso.com
info@tavcsso.com

SMS: 0049/171/6135702, 06(20)432-5555
Fax: 0043/70/783983

Honlapunk 112 oldalán 423 árucikkből
válogathat!

Nyári rejtvény

Hol találják az amatőr csillagászok a
legjobb műszerajánlatokat?

- Ahol a kertész kutyája ugat
- Ahol a gazda tehene kérődzik
- Ahol a TSz macskája ugrál
- Ahol a szomszéd vakondja túr

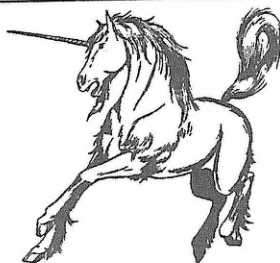
Írják meg nekünk képeslapon
(Szánthó Lajos 1113 Budapest, Bartók Béla
út 90.), hogy a nevezett állatból összesen
hány darabot találnak a Meteor eddig
megjelent 2002-es számaiban!

A helyes megfejtők között a következő
díjakat sorsoljuk ki:

- TS Starpointer-Telrad
- Antares Barium SU-20 mm okulár
- Baader AstroSolar fólia 21x29 cm
- Rűkl Holdatlas
- 6 tábla Milka-csoki

Beküldési határidő augusztus 1.
Sorsolás: augusztus 10-én délben,
a szentléleki
Meteor 2002 Távcsovés Találkozózn

UNIOPTIK

Astrotech budapesti képviselő

Tr 1.25 tükörreflex 32 500 Ft
Fr-08 színszűrő revolver 86 250 Ft

Pegazus akromatikus refraktorok

12x54-es keresőtávcső	32 500 Ft
72/500 refraktortubus	51 750 Ft
72/500 akromatikus objektív foglalatban	25 875 Ft
100/1000 akromatikus refraktortubus	138 000 Ft
100/1000 akr. objektív foglalatban	86 250 Ft
150/1600 akromatikus refraktortubus	287 500 Ft
150/1600 akr. objektív foglalatban	172 500 Ft

Síktükrök (kör vetületű segédtükrök)

20 mm	3737 Ft
25 mm	4671 Ft
30 mm	5606 Ft
35 mm	6540 Ft
40 mm	7482 Ft
45 mm	8409 Ft
50 mm	9343 Ft
60 mm	11 212 Ft

(Ezekből eltérő méretű tükrök készítését is vállaljuk,
külön megrendelésre.)

Alumíniumozás kvarc védőréteggel

20 cm átmérőig	2875 Ft
20-44 cm között	8625 Ft

Meade és Celestron távcövek, okulárok,
térképek, kiegészítők.

Áraink tájékoztató jellegűek, az árváltozás
jogát fenntartjuk. A listán szereplő árak az
áfat tartalmazzák!

Unioptik Bt.

1173 Budapest, Vasút sor 44.

Nyitva: H-P 8^h-16^h-ig
tel.: (1) 257-2850, (20) 978-6827
E-mail: almasicb@elender.hu